

Požadavky na zdokonalování velení a řízení v ČSLA

V souladu s učením marxismu-leninismu o ozbrojené obraně socialismu jsou dokumenty XVII. sjezdu KSČ a požadavky vojenské politiky KSČ východiskem pro další praktickou činnost všech orgánů řídicích ozbrojené síly ČSSR. Proto musí být prosazována jednotná politického a vojenského řízení do jednotlivých oblastí výstavby ČSLA. Požadavek vědeckého řízení, vytyčený V. I. Leninem již v prvních letech sovětského státu a potvrzený nahromaděnými zkušenostmi z etap socialistické výstavby SSSR a dalších zemí, platí dnes i v budoucnu s dvojnásobnou naléhavostí.

Kvalitní řízení v ČSLA předpokládá jednotné chápání stanovených úkolů, které musí být současně podloženo i jednotou metod a prostředků jejich uskutečňování. Půjde i nadále o zvládnutí a tvořivé využívání nejnovějších způsobů a forem řízení bojové činnosti, včetně prostředků, které zabezpečují úspěch v boji.

Základním požadavkem, který ukládá vojenskopolitická linie naší komunistické strany, je zabezpečení nepřetržité bojové pohotovosti. Udržování vojsk ve stavu vysoké bojové pohotovosti, jejich připravenost za všech okolností a v každém okamžiku rychle a organizovaně zahájit všemi silami a prostředky rozhodnou činnost vedoucí k úspěchu při odražení agrese, je jedním z hlavních úkolů ČSLA.

Velení vojskům bylo a je důležitým faktorem vítězství ve válce. Ozbrojený zápas je v současné etapě charakterizován rozhodnými cíli a složitostí, používáním různorodých sil, které vyžadují neobvyklé úsilí štábů při uskutečňování součinnosti k zabezpečení přijetí rozhodnutí, plánování a organizaci bojové činnosti. Proto vystupuje do popředí úloha řídicí práce a organizační činnosti velitelů a náčelníků všech stupňů.

Řídicí práci je třeba přizpůsobovat novým prvkům v operačním umění a taktice, ve způsobech vedení soudobého ozbrojeného zápasu při zavádění nové bojové techniky a zbraňových systémů. Je zapotřebí zdokonalovat formy a metody velení a řízení, aby odpovídaly současným požadavkům.

Rozvoj zbraní a zbraňových systémů, zavádění nových druhů výzbroje a bojové techniky vyžadují urychlený rozvoj a zdokonalování prostředků velení

vojskům a zbraňovým systémům, soustavné zvyšování úrovně velení a řízení jako celku. Důležité je, aby celý systém velení a řízení odpovídal nejen současným potřebám, ale aby s přihlédnutím k novým požadavkům bez rozsáhlé přestavby a rozvíjení byl schopen zabezpečit pevné řízení vojsk v míru, při přechodu na válečný stav i v průběhu operace a bojové činnosti. Tato otázka je tak zdůrazňována proto, že pravděpodobný nepřítel již nyní, v době míru, disponuje silnými bojeschopnými uskupeními vojsk, dostatečně mohutnými prostředky ničení a s využitím momentu překvapení může zahájit agresi bez jejich dalšího rozvíjení. Proto se zvyšuje náročnost na připravenost a vysokou bojovou pohotovost orgánů velení na všech stupních.

Velení vojskům musí zabezpečovat trvalou a reálnou informovanost, objektivnost hodnocení situace, přesné rozhodování, rychlé vydávání úkolů vojskům a kontrolu.

Pro zvyšování úrovně procesu velení vojskům v soudobých podmínkách je nezbytné věnovat soustavnou pozornost otázkám dalšího zdokonalování organizačních struktur orgánů velení, rozvoji jejich technické základny, zvyšování mobility a odolnosti míst velení a zejména zdokonalování stylu a metod práce velitelů a příslušníků štábů. V období zahájení války i v průběhu operací bude mít rozhodující význam v systému velení soustava míst velení na operačním i taktickém stupni. Polní pohyblivá místa velení jako součást této soustavy musí být schopna zabezpečovat spolehlivé velení i za použití zbraní hromadného ničení.

Značnou pozornost proto musíme věnovat zvýšení odolnosti, mobility a spolehlivosti prostředků velení jak modernizací dosavadních prostředků, tak zaváděním nové techniky. Tyto požadavky se rovněž odrážejí v důsledné realizaci zásad typového složení a struktur polních pohyblivých míst velení. Požadavek na samostatnost a vzájemnou zastupitelnost dále zvyšuje nároky na úroveň přípravy orgánů velení všech stupňů.

V rozvoji řídicí práce bude třeba věnovat potřebnou pozornost řešení automatizace velení jak v míru, tak i v polních podmínkách. V procesu automatizace, kromě technického vybavení, má důležité místo i matematické a programové zabezpečení. Proto je nutné dále pokračovat v jejich rozšiřování, a to zejména u rozhodujících druhů vojsk a služeb, a vytvářet programové komplexy pro jednotlivá klíčová období přípravy a vedení bojové činnosti.

Vybavení pracovišť štábů a přímé využívání výpočetní techniky hlavními funkcionáři vytvářejí předpoklady k dalšímu prohloubení vlivu této techniky na práci velitelů a štábů. To umožňuje zlepšovat a urychlovat součinnost a zvyšovat přesnost a kvalitu štábní práce. Musíme počítat s tím, že budování terminálových pracovišť a počítačových sítí zvýší závislost činnosti štábu na technickém stavu výpočetního systému. Hlavní formou styku s ním se stane dialogový způsob práce.

Je však třeba připravit velitele a štáby na velení a řízení v podmínkách práce bez plného použití automatizovaných systémů i v podmínkách, kdy se mění podíl „ruční“ a „strojové“ práce.

V dalším období bude z hlediska zlepšení velení nutné:

— při zavádění automatizovaných systémů velení věnovat pozornost postupným změnám v metodikách práce velitelů a štábů, přičemž časové normy a jejich obsah přizpůsobovat novým možnostem přenosu, zpracování a přidělování informací,

— novelizovanými metodikami práce vytvářet časový prostor pro přípravu zámyslu, rozhodování a pro efektivní organizaci součinnosti,

— výpočetní techniku využívat k uchování informací a k okamžitému zobrazení potřebných údajů na displejích,

— automatizační techniku více využívat pro zpracování a přenosy dokumentů potřebných pro velení vojskům a místo tradičních forem dokumentů používat přímo výstupní formuláře,

— sjednotit a stanovit obsah a formy zpracování bojové dokumentace a její operační použitelnost, patřičně místo dát využívání formalizovaných a v rámci spojeného velení unifikovaných bojových dokumentů,

— věnovat pozornost integraci práce s informacemi, neboť do výpočetních prostředků budou přímo vstupovat data nejen zpracovaná člověkem, ale i signály různého druhu, a výpočetní systém se stane nedílnou součástí organismu štábu,

— při přenosu informací dosáhnout jejich unifikace v názorné a využitelné formě ke zvýšení propustnosti přenosových systémů, zkracování času a snížení objemu ruční práce.

V dalším rozvoji velení je nutné vycházet jak z rozvoje organizace řídicí práce v ČSLA, tak i z možností plného automatizovaného systému velení vojskům (PASUV). Půjde zejména o úkoly, které směřují ke zkvalitnění informačních procesů při přijímání rozkazů a nařízení od nadřazených v celém systému velení, k rychlejšímu a přesnějšímu předání rozkazů, nařízení, povelů a signálů podřízeným. Dále jde o automatizovaný sběr, ukládání, zpracování a výdej informací, zpracování operačně taktických úloh a modelování bojových činností.

Spolehlivost, nepřetržitost a odolnost systému velení a plnění všech jeho funkcí do značné míry závisí na kvalitě, odolnosti a spolehlivosti spojení. To znamená, že společně s rozvojem automatizovaných systémů velení je nutné dále řešit rozvoj spojovacích soustav. Zavádět do vojsk nové spojovací prostředky, které svými technickými parametry umožní vytvořit spoje pro přenos dat, zpráv a informací velkými rychlostmi.

Ke zvýšení spolehlivosti a odolnosti spojení je nezbytné komplexně využívat všech druhů spojení na daném stupni velení, od linkového až po družicové a troposférické.

Zavádění a praktické využívání automatizovaných systémů velení v činnostech štábů v současných podmínkách radioelektronického boje a také výsledků rychlého rozvoje technických prostředků průzkumu vyžaduje rozvíjet technické prostředky pro přenos a utajení zpráv s vysokou odolností a kryptologickou hodnotou. Přijímat organizační, provozní i technická opatření k zajištění bezpečnosti spojení a k zamezení úniku informací.

Zabezpečit spolehlivost utajení a odolnost systémů velení předpokládá vytvořit široce rozvětvenou, z hlediska možnosti využití všemi druhy vojsk, jednotnou automatizovanou spojovací soustavu současně nebo v předstihu před zavedením automatizovaných systémů velení taktického a operačního stupně.

Z uvedených zásad je zřejmé, že nové složitější úkoly vyžadují i objektivně zvýšené nároky na řídicí kádry v armádě, podmiňují nutnost teoretického zpracování a praktického využívání nových forem a metod řízení vojsk v podmínkách automatizace řídicích procesů v ČSLA.